

OKULÖNCESİ DÖNEM MÜZİK EĞİTİMİ DERSLERİNDE ÖĞRETMENLERİN SIKLIKLARLA KULLANDIKLARI ŞARKILARIN BELİRLENMESİ

DETERMINING THE SONGS THAT TEACHERS OFTEN USE IN MUSIC EDUCATION
LESSONS IN PRE-SCHOOL PERIOD

Elvan KARAKOÇ¹ - Gülşah ERGÜN²

Öz

Müzik eğitiminin, çocukların bedensel, ruhsal, zihinsel gelişimi üzerindeki olumlu etkileri yapılan pek çok araştırmayla açıklanmıştır. Genel eğitimin temel basamağı olan okulöncesi eğitiminde müzik derslerinin çocuklar ile doğru ve etkili şekilde yapılması, çocukların gelişim süreçleri adına çok önemlidir. Müzik eğitiminin alt dallarından biri olan şarkı söylemek ise çocuklara bebekliklerinden itibaren ilk öğretilen beceridir. Bu araştırmanın amacı, okulöncesi dönem müzik eğitimi derslerinde, öğretmenlerin sıklıkla kullandıkları şarkıları belirlemektir. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde, bir olgu bilim (fenomenoloji) desenine örnektir. Araştırmada, okulöncesi öğretmenlerinin müzik derslerinde sıklıkla kullandıkları ilk beş parçayı belirlemek ve bu parçaları belirlerken dikkat ettikleri hususları incelemek için yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Çankırı ve Eskişehir illerinde, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında eğitim vermekte olan 41 okulöncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Verilerin analizi aşamasında, nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda, okulöncesi öğretmenlerinin, öğrencilerine 106 farklı şarkı çalıştırdıkları, bu şarkıların analizleri sonucunda, ilk beş şarkının "Kırmızı Balık", "Heykel", "Dinazor", "Elma Kurdu" ve "Ceviz Adam" adlı şarkılar olduğu tespit edilmiştir. İlk beş şarkının ortak özellikleri incelendiğinde; tümünün, eğlenceli, pek çoğu hayvanları konu alan, çocukların dikkatini çekecek ritim ve sözlerde olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Okulöncesi, Çocuk Şarkıları, Şarkı Söyleme

Abstract

The positive effects of music education on the physical, spiritual, and mental development of children have been indicated by many studies. During preschool education, which is thought to be the basis of schooling, accurate and effective teaching of music lessons is crucial for the developmental processes of children. As one of the sub-branches of music education, singing is the first skill to be taught to children since their infancy. The aim of this research is to determine which songs are frequently used by teachers in preschool music education lessons. The study is conducted in the general survey model, one of the qualitative research methods, and is an example of a phenomenology pattern. To determine the first five songs that preschool teachers frequently use in music lessons and to analyze the points they attend to while determining these pieces, the semi-structured interview method was used in the research. The study group of the research consists of 41 preschool teachers who were teaching in the provinces of Çankırı and Eskişehir in the 2021-2022 academic year. During the data analysis stage, the content analysis method, which is one of the qualitative research methods, was used. In accordance with the data obtained, it is revealed that the preschool teachers have their students trained in 106 different songs, and as a result of the analysis of these songs, the first five songs are "Red Fish", "Sculpture", "Dinosaur", "Apple Wolf" and "Walnut Man". When the common features of the first five songs are examined, it has been concluded that all of them are entertaining, many of which are about animals, and have rhythms and lyrics that attract children's attention.

Keywords: Music Education, Preschool, Children's Songs, Singing

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Müzik Bölümü, elvankarakoc@karatekin.edu.tr, Orcid:0000-0001-8417-5446

² Öğretim Görevlisi, Anadolu Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü, gbakal@anadolu.edu.tr, Orcid:0000-0002-7600-066X

Makale Türü: Araştırma Makalesi – Geliş Tarihi: 16.11.2022 – Kabul Tarihi: 10.03.2023

DOI:10.17755/esosder.1205857

Atf için: *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 2023;22(86): 486-504

Etik Kurul İzni: Çankırı Karatekin Üniversitesi Etik Kurulunun 31.05.2011 tarihli ve 20 no'lu toplantısından alınan onay kararı ile etik açıdan uygun görülmüştür

1. GİRİŞ

Müzik, geçmişten günümüze eğitim sisteminde önemli bir yapıtaş olarak yer alır. Eğitimin her aşamasında müzik olgusu eğitim bilimciler tarafından kullanılmaktadır. Eğitimin başlangıç noktası olan okulöncesi dönemde ise müzik, eğitimcilerin ellerindeki en önemli eğitim aracıdır. Okulöncesi, çocuklarda gelişimin ve öğrenmenin çok hızlı yaşandığı, hayalle gerçeğin birbirine karıştığı, hayatımızın önemli dönemlerinden biridir. Çatalbaş (2018) çalışmasında, temel eğitimin kapsamı içerisinde olan okulöncesi eğitimi, çocukların ilkökula hazırlanmasına rehberlik ettiğini belirterek, bunun 0-6 yaş aralığındaki çocukların bireysel özelliklerine, duygusal, bedensel ve sosyal yönden gelişim düzeylerine uygun olarak zengin uyarılı çevre olanaklarıyla gerçekleştirildiğini belirtmiştir. Yeşilyaprak (2013) çalışmasında, “(2-7) yaş arası işlem öncesi dönem” olarak da adlandırılan okulöncesi dönemi, Piaget’ın bilişsel gelişim döneminin özelliklerine göre, “(2-4 yaş) sembolik işlem dönemi” ve “(4-7 yaş) sezgisel dönem” olmak üzere ikiye ayrıldığını ifade etmiştir. Bu dönemde çocuklar, dili kullanmayı, sözcükleri belirtmeyi ve nesnelere imgelemeyi, sözcük ile nesne arasındaki bağlantıyı ve bunları tek bir özelliğe göre sınıflamayı öğrenir. Bunların yanı sıra, konuşmalar ve düşünceler ben merkezlidir. Sıralama ve sayı uygunluğunu kavramak güçtür. Okulöncesi dönemde çocuklar yaşayan nesnelere ve yaşamayan nesnelere arasında ayırım yapamazlar buna animizm denir. Bu süreç zihinsel gelişim bir üst düzeye ulaşmaya kadar devam eder. Piaget, bunu taşların yaşadığına, ağaçların düşündüğüne inandıklarını belirterek ifade etmiştir (Yeşilyaprak, 2013).

Müzik eğitimi ve şarkılar işte bu noktada çocuğun hayal güçleri ve gerçek yaşam arasında eğlenceli bir bağ kurulmasına olanak sağlayabilir. Doğduğumuz andan itibaren sesler ve şarkılarla dolu bir çevrede yaşamakta olduğumuz düşünüldüğünde, genel eğitimin temel basamağı olan okulöncesi eğitiminde, müziğin çocuklara doğru ve etkili şekilde verilmesinin bedensel, ruhsal, zihinsel bu gelişimleri adına çok önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. Aral, Akyol ve Sığırtmaç (2006) çalışmalarında, müzik eğitiminin, çocukların empatik becerileri, müzik becerileri, matematik becerileri ve yaratıcılık düzeylerinin gelişiminde etkili olduğu vurgulamaktadırlar. Okulöncesi dönemde önemli rolü olan müzik eğitimi, çocuklara ne kadar yeterli verilirse ve iyi müzik ile beslenirlerse büyüdüklerinde müzisyen olmasalar bile seçici, iyi bir müzik dinleyicisi olabilirler. “Müzik eğitimi yoluyla, bireyin davranışında istedik düzeyde gelişimler olur ve bu değişimler bir yandan toplumu etkilerken, diğer yandan toplumdaki değişimler ise bireyi etkiler. Bireyin toplumsal, kültürel ve müziksel çevresiyle etkileşim ve iletişiminin daha sağlıklı, daha etkili ve verimli olması beklenir” (Uçan, 1994).

Müzik eğitiminin alt dallarından biri olan şarkı söylemek, çocuklara bebekliklerinden itibaren ilk öğretilen beceridir. Töreyn (2021) çalışmasında, ses müziğinin ve şarkı söylemenin, insana özel, canlı, duyguları anlık ve aracısız aktarabilen bir alan olduğu için müzikte etkileyciliğinin oldukça yüksek olduğunu belirtirken, yaşadığımız her an sesimizle iletişim kurmaktayız, doğuştan itibaren olan en özel ve etkili iletişim aracımızı sağlıklı tutmalı ve onu geliştirmeliyiz olarak vurgulamaktadır. Yeşilyaprak (2013) çalışmasında, okulöncesi çocuklarının bilişsel dünyasının zenginliğinden ve yaratıcılığında bahsederken, “Okulöncesi çocuğun biliş dünyası, yaratıcı özgür ve düşseldir. Hayal gücü sürekli çalışır” olarak belirtmektedir. Bu dönemde çocuklara kazandırılacak bilgi, beceri ve alışkanlıklar, sonraki yıllarda kişilik gelişiminden, öğrenme hızına kadar pek çok becerisini etkileyebilecektir. Şarkı söyleme yolu ile çocuğun sorumluluk duygusu, bireysel ve toplu iş yapabilme yeteneği gelişir. Şarkılar ayrıca çocukların dil, sözcük gelişimleri ve iletişimlerinde önemi bir rol oynamaktadır. Bu konuyla ilgili olarak Kabataş (2017) çalışmasında, okulöncesinde çocukların dil gelişimini etkileyen en önemli unsurların başında müzik, şarkılar ve tekerlemelerin geldiğini belirtmektedir. Şarkılar çocuğun yaşamına, oyun ve sözcük dünyasına zenginlik getirir diyebiliriz. Bu noktada Gourvenec (2017) çalışmasında, “şarkılar

bize, hayatın gerçeklerini sunarak, gerçek ve gündelik yaşamı anlatır” şeklinde şarkıları tanımlamıştır. Eğitim yaşamlarının ilk basamağında çocuklara öğretilen şarkıların, onların gelişimlerine önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Şarkılar aracılığı ile duygularını yaşama ve anlama fırsatı bulur, yeni kavramlar öğrenir.

Ronald A. Berk’e göre; Müzik, öğrencilerin dikkatini çeker, derse ilgilerini artırır, pozitif bir ortam yaratır, öğrenme ortamını eğlenceli kılar, rahatlatır, odaklanmalarını sağlar, öğretmen ile öğrenci arasında bağ kurar, hafızayı güçlendirir, yaratıcılığı destekler, öğrenmesi zor konularda oluşabilecek endişe ve gerginliği ortadan kaldırır (Akt. Kahraman, 2019). Okulöncesi dönemde müzik eğitiminde kullanılan şarkılar, çocukların bilişsel, psikolojik ve sosyal yönden gelişiminde büyük önem taşımaktadır. Kömür, Saraç ve Şeker (2005) çalışmalarında, “şarkıların öğrenci motivasyonunu önemli derecede arttırdığını, sözcük öğretiminde büyük fayda sağladığını, öğrencilerin aktif katılımlarını arttırdığını ve sınıfa iletişimsel bir boyut kazandırdığını” vurgulamaktadır. Dolayısıyla bu dönemde çalıştırılacak şarkılar ve seçimi de büyük önem arz etmektedir. Gül (2012) çalışmasında, okulöncesinde kullanılan çocuk şarkılarının, basit ritim kalıplarında, çocukların kelime dağarcığına uygun, prozodisi düzgün, çocukların ses sınırlarına uygun, konuları günlük yaşamı; ev, okul, belirli gün ve haftalar, hayvanlar, araçlar gibi çocuğun dünyasındaki konuları içermesi, çocukların dil ve müziksel gelişimi için yararlı olacağını belirtmektedir.

Bu doğrultudan hareketle araştırmanın problem cümlesi, “okulöncesi dönem müzik eğitimi derslerinde öğretmenlerin sıklıkla kullandıkları şarkılar nelerdir? olarak belirlenmiştir.

Bu araştırma, okulöncesi dönem müzik eğitimi derslerinde, öğretmenlerin sıklıkla kullandıkları çocuk şarkılarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Okulöncesi dönem müzik eğitimi derslerinde öğretmenlerin sıklıkla kullandıkları şarkıların belirlenmesi, öğretmenlerin şarkılar hakkında görüşlerinin alınması, eğitim alanında okulöncesi öğretmenlerine yol gösterici olması bakımından önem taşımaktadır. Bu alanda yapılacak yeni çalışmalara ve literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmada, belirlenen amaç doğrultusunda, aşağıda belirtilen alt problemlere yanıt aranacaktır.

1. Okulöncesi öğretmenlerinin, müzik eğitimi derslerinde sıklıkla kullandıkları beş şarkının isimleri nelerdir?
2. Okulöncesi öğretmenlerinin, sıklıkla kullandıkları ilk beş şarkının çocuklara sağlayacağı kazanımlar nelerdir?
3. Okulöncesi öğretmenlerinin, sıklıkla kullandıkları şarkıları belirleme nedenlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Okulöncesi öğretmenlerinin, okulöncesi dönem, müzik eğitiminde şarkıların önemine ilişkin görüşleri nelerdir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma var olan durumun ortaya konmasına yönelik betimsel bir çalışmadır. Nitel araştırma yöntemlerinden tarama modelindedir. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu değiştirmeye kalkmadan betimlemeyi amaçlayan yaklaşımlardır (Karasar, 2012). Araştırma desen olarak bir olgu bilim (fenomenoloji) deseni çalışmasıdır. Olgu bilim araştırmalarında farkında olduğumuz ancak ayrıntılı anlayışa sahip olmak istediğimiz olgu, karşımıza çıkan olaylar, deneyimler, durumlar, algılar, kavramlar olarak çıkabilmektedir. Bu

kavram ya da olguyu yaşamış ve bu konuda deneyimlerini yansıtabilecek bireyler, olgu bilim araştırmalarında veri kaynaklarını oluştururlar (Creswell, 2013; Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu nedenle olgu hakkında deneyimlerini açıklamaya yardımcı olacak bireyler, okulöncesi öğretmenleri olarak seçilerek, derinlemesine fikir edinilmesi istenen olgu, okulöncesi öğretmenlerinin şarkılar ve önemine ilişkin algılarıdır olarak belirlenmiştir. Okulöncesi öğretmenlerinin, şarkılar ve şarkıların önemine yönelik görüşleri alınmış ve olgu bilim desenine göre sunulmuştur.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Çankırı ve Eskişehir illerinde görev yapmakta olan ulaşılabilen 41 okulöncesi öğretmeni oluşturmaktadır.

Çankırı Millî Eğitim Bakanlığına bağlı; 4 farklı ana okulda görev yapan ve ulaşılabilen 23 okulöncesi öğretmeni,

Eskişehir Millî Eğitim Bakanlığına bağlı; 3 farklı ana okulda görev yapan ve ulaşılabilen 18 okulöncesi öğretmeni olmak üzere toplamda 41 okulöncesi öğretmeni oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplanması

Araştırma verilerini elde etmek için, veri toplama aracı olarak görüşme kullanılmıştır. Görüşme türleri arasından, yarı yapılandırılmış görüşmeye örnektir. Yarı yapılandırılmış görüşme de çalışmanın amacı doğrultusunda, önceden belirlenmiş, yanıtla ilişkin beklentisiz olarak hazırlanmış soru ve konuyu daha iyi anlayabilmek için dahil edile bilinecek açık uçlu soruyla birlikte belirlenen konuyu keşfetmek, irdelemek esastır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Görüşme yaklaşımı olarak görüşme formu yaklaşımı ve standartlaştırılmış açık uçlu görüşme uygulanmıştır. “Görüşme formu yöntemi, benzer konulara yönelmek yoluyla değişik insanlardan aynı tür bilgilerin alınması amacıyla hazırlanır” (Patton, 1987). Araştırmada, okulöncesi öğretmenlerinin müzik derslerinde sıklıkla kullandıkları ilk beş parçayı belirtmeleri için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Bu formda okulöncesi öğretmenlerinin derslerde kullandıkları şarkılar ve müzik eğitimi hakkında sorulan açık uçlu sorular da yer almaktadır.

Araştırma verilerinin toplanması, okulöncesi öğretmenleri ile kayıt altına alınan yüz yüze görüşmeler, telefon görüşmeleri ve hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formunu doldurmaları suretiyle gerçekleştirilmiştir.

Verilerinin toplanması sürecinde, okulöncesi öğretmenlerinden, hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formuna, müzik derslerinde sıklıkla kullandıkları ilk beş parçayı yazmaları ve bu şarkıları belirlerken nelere dikkat ettiklerine ilişkin açık uçlu soruları yanıtlamaları istenmiştir.

Hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. Formun ilk bölümü olan kişisel bilgiler kısmında, öğretmenlere, cinsiyet, mezun oldukları üniversite, eğitim durumları, meslekteki kıdemleri sorulmuştur. Formun ikinci bölümünde ise okulöncesi eğitimi müzik derslerinde sıklıkla kullandıkları 5 çocuk şarkısını yazmaları istenmiştir. Öğretmenlere, okulöncesi dönem müzik eğitimi derslerinde şarkıların önemine ve bu şarkıları belirlerken nelere dikkat ettiklerine ilişkin açık uçlu sorular yöneltilmiştir. Öğretmenlerin yanıtları ve doldurdukları formlar, doküman olarak araştırmanın veri kaynağını oluşturmaktadır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler, içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. “İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilebilir” (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Olgubilim araştırmalarında veri analizi, yaşantıları ve anlamları ortaya çıkarmaya yönelik olduğundan verinin kavramsallaştırılması ve olguyu tanımlayabilecek temaların ortaya çıkarılması önem taşımaktadır. Ortaya çıkan temalar ve örüntüler çerçevesinde elde edilen bulgular açıklanır ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmada, okulöncesi öğretmenleriyle uygulanan görüşmeler neticesinde toplanan veriler, tümevarımcı analiz yöntemi ile kodlanmış, veriler arasındaki anlamlı bölümler kavramlara ayrılmıştır. Belirlenen bu kavramlar, birbirleriyle ilişkilendirilip kategori ve temalara ayrılmıştır. “İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır” (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmada geçerlik güvenirlik için, veriler iki araştırmacı tarafından farklı zamanlarda kod, kategori, tema ve alt temalara ayrılarak farklı bakış açısıyla, konuya ilişkin derinlemesine inceleme ve değerlendirme sağlamaya çalışılmıştır. Daha sonra araştırmacılar kod, kategori, tema ve alt temaları karşılaştırmıştır ve kavramsallaştırılmıştır. Birlikte son kontroller yapılmıştır. Ortak tema ve alt temalara son şeklini verilerek, sonuçlar yorumlanmış analizlerde kodlayıcılar arası tutarlılık sağlanmıştır.

2.5. Etik Kurul Beyanı

Bu araştırma, Çankırı Karatekin Üniversitesi Etik Kurulunda 31.05.2011 tarihli, 20 no’lu toplantısından alınan onay kararı ile yürütülmüştür.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

3.1. Alt Problem: Öğretmenlerin sıklıkla kullandıkları şarkılar nelerdir?

Tablo 1. Öğretmenlerin Sıklıkla Kullandıkları Şarkılar

No	Şarkı Adı	Kod	No	Şarkı Adı	Kod
1	Kırmızı Balık	Ö1, Ö7, Ö10, Ö11, Ö16, Ö18, Ö19, Ö23, Ö24, Ö28, Ö30, Ö39	54	Mutfakta Yemek Pişer	Ö8
2	Heykel	Ö1, Ö3, Ö22, Ö26, Ö32, Ö33, Ö35, Ö36	55	Kara Kedi	Ö9
3	Dinazor	Ö1, Ö3, Ö22, Ö33, Ö35, Ö37	56	Otobüsün Tekerleği	Ö10
4	Elma Kurdu	Ö6, Ö18, Ö19, Ö20, Ö26, Ö29	57	Mikroplar	Ö11
5	Ceviz Adam	Ö11, Ö19, Ö26, Ö31, Ö34, Ö37	58	Dik Dur	Ö11
6	Köpek Uçmak İstemiş	Ö8, Ö10, Ö17, Ö28, Ö30, Ö40	59	Farecik	Ö11
7	Ellerim Tombik Tombik	Ö4, Ö19, Ö20, Ö30, Ö34	60	Araba	Ö12
8	Atatürk Şarkısı	Ö5, Ö7, Ö21, Ö27	61	Davul	Ö12
9	Karınca	Ö18, Ö31, Ö36, Ö37	62	Hamsi	Ö12
10	Okulumu Başladım	Ö3, Ö22, Ö35, Ö39	63	Bizler Müzisyeniz	Ö13
11	Patates Adam	Ö9, Ö13, Ö28, Ö37	64	Çal Kapıyı	Ö14

12	Meşe Palamudu	Ö1, Ö36, Ö37	65	Anne Karnım Acıktı	Ö14
13	Nasrettin Hoca	Ö6, Ö10, Ö23	66	Ormanda Bir Yavru Kuş	Ö15
14	Mini Mini Bir Kuş	Ö2, Ö13, Ö17	67	Evimizde Bir Ördek Var	Ö15
15	Beş Küçük Ördek	Ö1, Ö8, Ö14, Ö16, Ö40	68	Üç Küçük Ördek	Ö15
16	Tavşan Kaç	Ö2, Ö7, Ö16	69	Kar Yağıyor	Ö16
17	Vücudumuz	Ö5, Ö20, Ö32	70	Beden İle Dans Ritim Çalışmaları	Ö16
18	Kardan Adam	Ö7, Ö10, Ö27	71	Postacı	Ö17
19	Örümcek	Ö13, Ö19, Ö38	72	Şubadap Çocuk Özgürlük	Ö18
20	Fasa Fiso	Ö14, Ö18, Ö21	73	Erken Yatarım Erken Kalkarım	Ö20
21	Tavşanım	Ö17, Ö23, Ö24	74	Hamdi Tamti	Ö21
22	Ağaç Kakan	Ö31, Ö35, Ö41	75	Beş Yeşil Şişe Sallanıyor	Ö21
23	Ali Babanın Çiftliği	Ö20, Ö24, Ö25	76	Zerzevatçı Teyze	Ö22
24	Pazara Gidelim	Ö5, Ö41	77	Toplarla Oynayalım	Ö23
25	Marakası Salla	Ö3, Ö9	78	Sümüklü Böcek	Ö24
26	Günaydın	Ö4, Ö9	79	Meyve Sebze	Ö25
27	Sonbahar Şarkısı	Ö6, Ö38	80	Çuf Çuf Tren	Ö25
28	Sağ Elimde Beş Parmak	Ö4, Ö30	81	El Ele Tutuşalım	Ö25
29	Balta	Ö9, Ö22	82	Gezegenler	Ö26
30	Çaydanlık	Ö12, Ö28	83	Sayılar	Ö26
31	Sar Makarayı	Ö12, Ö14	84	Cumhuriyet	Ö27
32	Bir Gün Okula Giderken	Ö13, Ö15	85	Sağlıklı Ol	Ö27
33	23 Nisan Şarkısı	Ö15, Ö34	86	Bahar	Ö27
34	Köyün Yolunda	Ö21, Ö40	87	Işıltılı Dünya	Ö29
35	Fastülye Büyüdü	Ö24, Ö28	88	Tebessüm	Ö29
36	Sıra Olalım	Ö4, Ö25, Ö35	89	Küçük Kurbağa	Ö29
37	Okul Yolu	Ö23, Ö29	90	İki Uzun Kulağım	Ö30
38	Sağ-Sol Şarkısı	Ö32, Ö33	91	Temiz Çocuk Ol	Ö31
39	Gönül Yeprem Şarkıları	Ö32, Ö33	92	Değirmenci Baba	Ö31
40	Bay Mikrop	Ö39, Ö40	93	Yüksek Büyük Dalgalar	Ö32
41	Yaşasın Okulumuz	Ö4, Ö17	94	Çekirdeksiz Domates	Ö33
42	İlkbahar Şarkısı	Ö2	95	Bam Bam Orff	Ö33
43	İstiklal Marşı	Ö2	96	Tohumlar Fidana (Yurdumda)	Ö34
44	Ellerim Parmaklarım	Ö2	97	Mevsimler	Ö34
45	Bezirgân Baş	Ö2	98	Ayı	Ö36
46	Bugün Bayram	Ö3	99	Yıldız	Ö36
47	Baş Parmağım	Ö5	100	Kış Baba	Ö38
48	Hayvanlar	Ö5	101	Spagetti	Ö38
49	Şap Şap Şap Şarkısı	Ö6	102	Gökyüzünde Neler Var	Ö38
50	Palamut Şarkısı	Ö6	103	Ellerini Yıka Da Yıka	Ö39
51	Pinokyo	Ö7	104	Karga ve Tilki	Ö40
52	Bebeğimin Topu	Ö8	105	Hop Hop Hop Uzun Kulaklı Tavşan	Ö41
53	Ahtapot Şarkısı	Ö8	106	Arı	Ö41

Tablo 1’de, okulöncesi öğretmenlerine, öğrencilerine çalıştırdıkları ilk beş şarkı sorulduğunda, 106 farklı şarkının ismi verildiği görülmektedir. Tabloda bu şarkılar öğretmenlerin kodlarıyla birlikte verilmektedir. Öğretmenlerin verdikleri yanıtlar doğrultusunda, ilk beş şarkıyı “Kırmızı Balık”, “Heykel”, “Dinazor”, “Elma Kurdu” ve “Ceviz Adam” oluşturmaktadır.

“Kırmızı Balık” şarkısı (Ö1, Ö7, Ö10, Ö11, Ö16, Ö18, Ö19, Ö23, Ö24, Ö28, Ö30, Ö39) 12 öğretmen tarafından söylenerek ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada, “Heykel”

şarkısı (Ö1, Ö3, Ö22, Ö26, Ö32, Ö33, Ö35, Ö36) 8 öğretmen, üçüncü sırada, “Dinazor” şarkısı (Ö1, Ö3, Ö22, Ö33, Ö35, Ö37) 6 öğretmen, dördüncü sırada, “Elma Kurdu” şarkısı (Ö6, Ö18, Ö19, Ö20, Ö26, Ö29) 6 öğretmen, beşinci sırada, “Ceviz Adam” şarkısı (Ö11, Ö19, Ö26, Ö31, Ö34, Ö37) 6 öğretmen tarafından belirtilerek ilk beş şarkıyı oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde “Köpek Uçmak İstemiş” şarkısının da (Ö8, Ö10, Ö17, Ö28, Ö30, Ö40) yine 6 öğretmen tarafından aynı oranda yazıldığı görülmektedir. Okulöncesi öğretmeninden alınan yanıtlar incelendiğinde derslerde oldukça fazla sayıda çocuk şarkısı kullanıldığı, öğretmenlerin çalıştırdığı 106 parçanın isimleri incelendiğinde hayvanları konu alan şarkıların yoğunlukta olduğu söylenilebilir. Bu durumun bebeklikten itibaren çocukların ilgisini çeken hayvanların, şarkılarda kullanılması, şarkıların dikkat çekiciliğini artırarak, kullanım sıklığını etkilediği düşünülebilir. Okulöncesi öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda belirlenen ilk beş şarkı, kazanımları ve ortak yönleri açısından ayrıntılı olarak 2. alt problemde incelenmiştir.

3.2. Alt Problem: Öğretmenlerin, Sıklıkla Kullandıkları İlk Beş Şarkının Çocuklara Sağlayacağı Kazanımlar Nelerdir?

İlk beş şarkı; okulöncesi öğretmenlerinin, “Bu şarkıları belirlerken nelere dikkat ediyorsunuz?” sorusuna yönelik verdikleri yanıtlarla ortaya çıkan alt temalar doğrultusunda, şarkıların sözleri, müziği, kazanımları, çocuklara uygunluğu açısından ortak yönleri incelenecektir.

Tablo 2. İlk Beş Şarkının Kazanımları

	Kırmızı Balık	Heykel	Dinazor	Elma Kurdu	Ceviz Adam
Eğlenceli olması	*	*	*	*	*
Çocukların dikkatini çekecek ritim ve sözleri olması	*	*	*	*	*
Belirli gün ve haftalara uygun olması	-	-	-	-	-
Eğitici olması	*	*	*	*	*
Sözlerinin bedensel hareketlere uygun olması	*	*	*	*	*
Akılda kalıcı, kolay ezberlenebilir olması	*	*	*	*	*
Kazanımlara dikkat etmesi	-	-	-	-	-
Çocukların gelişim düzeylerine uygun olması	*	*	*	*	*
Farklı ritim ve ezgilere yer verilmesi	*	*	*	*	*
Çocukların hayal gücünü geliştirebilir olması	*	*	*	*	*
Öz bakım konularına yer vermesi	-	-	-	-	-
Etkinliğe yönelik olması	*	*	*	*	*
Okul kurallarını öğretici olması	-	-	-	-	-
Video içeriği ve görseli olan şarkılar olması	*	*	*	*	*
Dil gelişimine faydalı olması	*	*	*	*	*
Ritim duygularını geliştirmesi	*	*	*	*	*
Müziksel gelişimine yardımcı olması	*	*	*	*	*

Tablo 2’de, okulöncesi öğretmenlerin yanıtları doğrultusunda belirlenen beş şarkının; eğlenceli, çocukların dikkatini çekecek ritim ve sözleri olması, eğitici, sözlerinin bedensel hareketlere uygun, akılda kalıcı, kolay ezberlenebilir, gelişim düzeylerine uygun, farklı ritim ve ezgilere yer vermeleri, hayal güçlerini geliştirebilir nitelikte, etkinliğe yönelik, video içeriği ve görseli olan, dil gelişimine faydalı, ritim duygularını geliştirebilir, müziksel gelişimlerine yardımcı olması gibi konularda ortak bileşenlere sahip oldukları görülmektedir.

Tabloda bulunan “belirli gün ve haftalara uygun olması”, “kazanımlara dikkat etmesi” konuları; dersin paralellik gösteren belirli gün ve haftanın işlenmesi ve planlanan konu doğrultusunda verilmesi halinde şarkılarla öğrenmede pekişme amacı güdülmüş olabilir. Fakat kullanılan ilk beş şarkıda, “Öz bakım, okul kuralları ve okula uyum” konularına yer verilmediği görülmektedir. Bu durum, çocuklar için önem arz eden öz bakım, okul kuralları ve okula uyum konularının pekişmesinde eksiklik yaratabilir. Beş şarkının sözleri incelendiğinde, üçünün de hayvanları anlattığı (Balık, dinazor, elma kurdu) dikkat çekmektedir. Ceviz adam şarkısında bulunan, “Ceviz Adam şip şap şop burnu uzun lü lü, şip şap şup, vu vu vu, gıy gıy gıy, lü lü lü” v.b., hecelerin, Dinazor şarkısında yer alan “gırç, gırç, fiş, fiş” v.b. seslerin, elma kurdu şarkısı nakaratında yer alan “kırt kırt narinirinom” v.b anlamsız sözcüklerin dikkat çekici, akılda kalıcı, ilgi çekici, sesleri anlatıcı, yapılan işlemi anlatıcı ve eğlenceli yönleri olduğu söylenilebilir. Bu yönlerinin öğretmenler tarafından en çok işlenen şarkılar arasında yer almasında etken oluşturduğu düşünülebilir.

Okulöncesi öğretmenleri tarafından işlenen ilk beş şarkısının sözleri aşağıda sırasıyla verilmiştir

1. Kırmızı Balık Şarkısı

“Kırmızı balık gölde, kıvrıla kıvrıla yüzüyor
Balıkçı Hasan geliyor, oltasını atıyor
Kırmızı balık dinle, sakın yemi yeme
Balıkçı seni tutacak, sepetine atacak
Kırmızı balık kaç kaç, Kırmızı balık kaç kaç” Söz Müzik: Anonim çocuk şarkısı

2. Heykel Şarkısı

“Her gece canlanır, insanlar gelince dona kalır
Haydi dans et durma, kimseye çaktırma
Sen bir heykelsin eskiden kalma
Şöyle mi dursam? Böyle mi dursam?
Aşağıda mı? Yukarıda mı?
Yoksa bir arkadaşım mı?” Söz Müzik: Onur Erol

3. Dinazor Şarkısı

“Gidelim Dinozoru bulmaya, ama saklanmış mağaraya
Sakın ondan hiç korkma korkma, hadi tüm gücünü topla topla
Karşıma çıktı bir nehir, buz gibi kocaman bir nehir
Geri dönelim mi Hayıır Devam edelim mi? Eveet
Fiş fiş fiş fiş fiş fiş fiş fiş
Gidelim Dinozoru bulmaya, ama saklanmış mağaraya
Sakın ondan hiç korkma korkma, hadi tüm gücünü topla topla
Karşıma çıktı bir orman dikenli çalılık bir orman
Geri dönelim mi? Hayıır, Devam edelim mi? Eveet
Çatır çutur, çatır çutur
Gidelim Dinozoru bulmaya, ama saklanmış mağaraya
Sakın ondan hiç korkma korkma, hadi tüm gücünü topla topla
Karşıma çıktı bir köprü, koptu kopacak halat köprü
Geri dönelim mi? Hayıır, Devam edelim mi? Eveet
Gırç gırç gırç gırç gırç gırç gırç gırç
Gidelim Dinozoru bulmaya, ama saklanmış mağaraya
Sakın ondan hiç korkma korkma, hadi tüm gücünü topla topla
Sonunda geldik mağaraya zifiri karanlık mağaraya
Geri dönelim mi? Hayıır, Devam edelim mi? Eveet
Tık tık şşş tık tık şşş, tık tık şşş tık tık şşş
hih Dinozor... bize bakıyor
Kafasını kaldırıyor eğilip sırtıma binin diyor
Hadi binelim ama sıkı tutunalım. Aynı yoldan eve dönüyoruz.
Tık tık şşş tık tık şşş tık tık şşş tık tık şşş

OKULÖNCESİ DÖNEM MÜZİK EĞİTİMİ DERSLERİNDE ÖĞRETMENLERİN SIKLIKLA
KULLANDIKLARI ŞARKILARIN BELİRLENMESİ

gırç gırç gırç gırç gırç gırç gırç gırç
Çatır çutur ay oy çatır çutur ay oy
Fış fış fış fış fış fış fış fış
Anneee bak kimi getirdim...” Söz Müzik: Onur Erol

4. Elma Kurdu Şarkısı

“Ben bir elma kurduyum, kıvrıla kıvrıla gezerim
Nerde bir elma görsem, dayanamam süzerim
Kırt kırt kırt kırt naninom, kırt kırt kırt kırt naninom
Dalda duran elmayım, olgunlaştım sormayın
İçime yaramaz kurt düştü, kuşlar başıma üşüştü
Kırt kırt kırt kırt naninom, kırt kırt kırt kırt naninom
Mutluyum sevinçliyim, haydi gelin dans edelim
Kırt kırt kırt kırt naninom, kırt kırt kırt kırt naninom”
Söz Müzik: Anonim çocuk şarkısı

5. Ceviz Adam Şarkısı

“Ceviz adam şip şap şup
Burnu uzun lü lü lü
Kaşı keman gıy gıy gıy
Saçı rüzgâr vu vu vu
Karnı davul güm güm güm
Bize güler ha ha ha” Söz-Müzik: Anonim çocuk şarkısı

3.3. Alt Problem: Bu Şarkıları Belirlerken Nelere Dikkat Ediyorsunuz?

Tablo 3. Öğretmenlerin Şarkıları Belirlemeleri

Alt Temalar	Öğretmen (n=41)	
	f	%
1 Eğlenceli olmasına	22	53
2 Çocukların dikkatini çekecek ritim ve sözleri olmasına	21	51
3 Belirli gün ve haftalara uygun olmasına	15	36
4 Eğitici olmasına	12	29
5 Sözlerinin bedensel hareketlere uygun olmasına	12	29
6 Akılda kalıcı, kolay ezberlenebilir olmasına	11	26
7 Çocukların gelişim düzeylerine uygun olmasına	8	19
8 Kazanımlara dikkat etmesine	7	17
9 Farklı ritim ve ezgilere yer verilmesine	4	9
10 Okul kurallarını öğretici olmasına	4	9
11 Etkinliğe yönelik olmasına	3	7
12 Öz bakım konularına yer vermesine	3	7
13 Çocukların hayal gücünü geliştirebilir olmasına	2	4
14 Video içeriği ve görseli olan şarkılar olmasına	2	4
15 Dil gelişimine faydalı olmasına	2	4
16 Ritim duygularını geliştirmesine	1	2
17 Müziksel gelişimine yardımcı olmasına	1	2

Tablo 3’te, öğretmenlerin, bu şarkıları belirlerken nelere dikkat ettiklerine yönelik verdikleri yanıtların ortak özellikleri incelendiğinde, 17 farklı alt temada toplandığı görülmektedir.

Bu temaya ilişkin 22 öğretmen, (Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö19, Ö20, Ö22, Ö24, Ö26, Ö28, Ö29, Ö30, Ö31, Ö35, Ö36, Ö37, Ö38, Ö41) “eğlenceli olmasına”

yanıtını vermiştir. Bu konuda, Ö9; “Çocukların hoşuna gitmesi ve eğlenmesi önemli bir faktör” diye belirtirken, Ö10; “çocukların sevdiği, kulağa hoş gelen ve aynı zamanda etkinliklerde kullanabileceğim şarkılar seçerim” olarak görüş belirtmektedir. Bu yanıt, temalar içerisinde öğretmenlerinin en fazla verdiği cevap olarak dikkat çekmektedir. Bu durum okulöncesi öğretmenlerinin müzik derslerini eğlenceli geçirmenin derslerde önemli bir etken olduğunu düşündüklerini göz önüne sermektedir.

21 öğretmen, “çocukların dikkatini çekecek ritim ve sözleri olmasına” yanıtını vermiştir. Bu konudaki düşüncelerini Ö24; “Çocukların hareketlerini taklit edebilecekleri, kolay öğrenebilir olan, sevilen parçaları tercih ediyorum” olarak ifade etmiştir.

15 öğretmen, (Ö3, Ö5, Ö12, Ö14, Ö17, Ö19, Ö21, Ö27, Ö31, Ö34, Ö35, Ö36, Ö37, Ö38, Ö41) “Belirli gün ve haftalara uygun olmasına” yanıtını kullanmıştır. Bu konuda, Ö3: “Belirli günler ve haftalar başta olmak üzere belirlediğimiz kazanım ve göstergelerle paralel olacak şekilde günlük planlarımıza ilave ediyoruz” diyerek ifade etmiştir. Belirli gün ve haftalara ait parçalar o günün anlam ve önemini pekiştirdiği için genellikle ait olduğu günde kullanılır. Bu durumun çocukların milli duygularını, öz değerlerini ve vatan sevgisini güçlendirmeye yardımcı olacağı düşünülmektedir.

12 öğretmenin ise bu konuda (Ö5, Ö16, Ö17, Ö20, Ö25, Ö26, Ö30, Ö31, Ö36, Ö37, Ö38, Ö40), “Eğitici olmasına” yanıtını verdiği görülmektedir. Ö5; “O günkü konumu pekiştirici özellikle eğitici olmasına dikkat ediyorum” diye belirtirken, Ö25; “Bu şarkıları söylerken sıra olmayı, halka olmayı, hayvanları, sesleri yemek yemenin önemini öğreniyorlar. Benim için eğitici ve öğretici olması çok önemli” diye görüş bildirmektedir.

12 öğretmen (Ö1, Ö5, Ö6, Ö11, Ö13, Ö24, Ö32, Ö33, Ö35, Ö36, Ö38, Ö40), “Sözlerinin bedensel hareketlere uygun olmasına” yanıtını vermiştir.

11 öğretmen (Ö1, Ö8, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö18, Ö24, Ö28, Ö30, Ö35), “Akılda kalıcı, kolay ezberlenebilir olmasına” Ö1; “Şarkıların içerisinde tekrarlara yer verip kolay ezberlenebilir olmasına dikkat ediyorum” diye belirtmektedir.

8 öğretmen (Ö2, Ö13, Ö15, Ö17, Ö21, Ö26, Ö36, Ö38), “Çocukların gelişim düzeylerine uygun olmasına” yanıtını verdiği görülmektedir. Bu soruya Ö2; “Şarkılar çocukların bireysel özelliklerine yaşlarına ve gelişim düzeylerine uygun mu? Bu benim öncelikli kriterim” diye belirtirken, Ö38; “Çocukların gelişim düzeylerine uygun ve planda yer alan konulara göre şarkılar seçiyorum. Öğretici ve ilgi çekici olması da önemli bir konu” diyerek ifade etmektedir.

7 öğretmen (Ö3, Ö4, Ö5, Ö16, Ö17, Ö26, Ö27), “Kazanımlara dikkat etmesine” yanıtını vermiştir.

4 öğretmen (Ö1, Ö5, Ö7, Ö32), “Farklı ritim ve ezgilere yer verilmesine” diye ifade ederken bu konuda Ö8; “Çocukların kolay öğrenebileceği, ritmi akılda kalıcı, eğlenceli ve sözleri anlaşılır şarkılar seçiyorum” olarak görüşlerini belirtmektedir.

4 öğretmen (Ö4, Ö17, Ö35, Ö39), “Okul kurallarını öğretici olmasına” yanıtını vermiştir. Ö4; “Okul kuralları, temizlik ve çocuklarda pekiştirme istediğim kazanımlar doğrultusunda seçimlerimi yapıyorum.

3 öğretmenin (Ö4, Ö16, Ö17), “Öz bakım konularına yer vermesine” yanıtını verdiği görülmektedir.

3 öğretmenin (Ö6, Ö10, Ö36), “Etkinliğe yönelik olması” yanıtını verdiği görülmektedir. Ö6; “Etkinlikleri birleştirmek için kullanıyorum. Örneğin; Nasrettin Hoca şarkısı, draması ve etkinliği” olarak belirtmektedir.

2 öğretmenin (Ö2, Ö33), “Çocukların hayal gücünü geliştirebilir olmasına” yanıtını verdiği görülmektedir.

2 öğretmenin (Ö22, Ö2), “Video içeriği ve görseli olan şarkılar olması” yanıtını verdiği görülmektedir. Ö22; “*Video içeriği olan, görseli bulunan şarkılar olması çocukların daha hızlı öğrenmesini kolaylaştırmaktadır. İzleyerek hareketlerini tekrarlamaları çocukları eğlendiriyor*”

2 öğretmenin (Ö6, Ö9), “Dil gelişimine faydalı olmasına” yanıtını verdiği görülmektedir.

1 öğretmenin (Ö5), “Ritim duygularını geliştirmesine” yanıtını verdiği görülmektedir. Bu konuda Ö5; “*Ritim aletleri kullanarak ritim çalışmaları yapabileceğim şarkılar, parmak oyunları tercih ediyorum*” olarak görüşlerini ifade etmektedir.

1 öğretmenin ise Ö17; “Müziksel gelişimine yardımcı olması” yanıtını verdiği görülmektedir.

Şarkı öğretimi yapılırken o günün planı dahilinde işlenecek konunun pekiştirilmesi, daha iyi anlaşılması, öğrenci seviyesine inilmesi amacı taşınması önemlidir. Şarkılar bir eğitim materyali olarak kullanıldığında her bir öğrencinin gelişimine önemli katkılar sağlayacaktır.

3.4. Alt Problem: Okulöncesi Dönem Müzik Eğitiminde Şarkıların Önemi Nedir?

Tablo 4. Okulöncesi Dönem Müzik Eğitiminde Şarkıların Önemi

Temalar
Çocukların müziksel gelişimlerine etkisi
Çocukların dil gelişimlerine etkisi
Çocukların bilişsel gelişimlerine etkisi
Çocukların bedensel gelişimlerine etkisi
Çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerine etkisi

Tablo 4’te “Okulöncesi dönem müzik eğitiminde şarkıların önemi nedir?” sorusuna, 41 öğretmenin verdiği cevaplar doğrultusunda beş temaya ayrılmıştır. Aşağıda her bir tema alt kategorilere ayrılarak incelenecektir.

Tablo 5. Çocukların Müziksel Gelişimlerine Etkisi

Alt Kategoriler	Öğretmen (n=41)	
	f	%
Ritim duygularını geliştirmek	23	56
Müzik kulağının ve işitsel algısının gelişimini sağlamak	5	12
Müziğe ilgili olan öğrencilerin fark edilmesini sağlamak	3	7
Seslere karşı duyarlılıklarının artmasını sağlamak	2	4
Şarkılara, orff çalgıları ile eşlik edebilme becerilerini geliştirmek	1	2
Dinleme becerilerini geliştirmek	1	2

Tablo 5’te öğretmenlerin, okulöncesi dönem müzik eğitiminde şarkıların önemine yönelik verdikleri yanıtların ortak özelliği doğrultusunda, “1. tema çocukların müziksel gelişimlerine etkisi” olarak belirlendiği görülmektedir.

“Şarkıların müziksel gelişimine katkısı” temasına yönelik olarak,

23 öğretmenin (Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö11, Ö13, Ö18, Ö19, Ö22, Ö24, Ö25, Ö29, Ö30, Ö31, Ö32, Ö33, Ö35, Ö36, Ö40), “çocukların ritim duygularını geliştirmek” yanıtını verdiği görülmektedir. Bu yanıt, temalar içerisinde öğretmenlerin en fazla verdiği cevap olarak dikkat çekmektedir. Bu konuda Ö2; “*Şarkı söyleyen çocuklarda ritim duygusu gelişir, işitsel olarak daha kolay algılamaya başlar*” olarak ifade ederken, Ö25; “*Şarkılar ritim içerir. Ritimle öğrenmek çok kolaydır. Hem eğlendiren hem öğreten bir yöntemdir*” ifadesiyle, ritmin hayatın içinde olduğuna ve öğrenmeyle bağlantısına dikkat çekmektedir. Benzer bir ifade ile Ö40; “*Çocuklarda ritim duygusunun birçok alanı da desteklediğini düşünüyorum*” olarak belirtmektedir.

5 öğretmenin (Ö1, Ö2, Ö6, Ö36, Ö37), “müzik kulağının ve işitsel algısının gelişimini sağlamak” yanıtını verdiği görülmektedir. Bu konuda Ö6; “*İşitsel algısının gelişimine yardımcı olur, kendi sesini tanır*” olarak belirtirken, Ö36; “*Çocukların müzik kulağının gelişimine yardımcı olur*” olarak belirtmektedir.

3 öğretmenin (Ö19, Ö22, Ö28), “müziğe ilgili olan öğrencilerin fark edilmesini sağlamak” olarak yanıtladığı görülmektedir. Ö19; “*Şarkılar müziğe ilgisi olan öğrencilerin fark edilmesi içinde büyük fırsat oluşturmaktadır*” diye belirtirken, Ö22; “*Yeteneği olan çocukların bu dönemde kendini fark etmesini sağlar*” olarak belirtmektedir.

2 öğretmenin (Ö2, Ö9), “seslere karşı duyarlılıklarının artmasını sağlamak” yanıtını verdiği görülmektedir. Ö2: “*Seslere karşı hassas olurlar ve duyarlılıkları artar*” olarak belirtirken, bu konuyu daha da açıklayarak, Ö9: “*ses tonu, sesteki kelimelerdeki iniş-çıkışlar ve küçük ses farklılıklarına aşinalık artar*” olarak belirtmektedir. (Ö6), “*şarkılara, orff çalgıları ile eşlik edebilme becerilerini geliştirmek*” olarak yanıt verirken, Ö6: “*Ritim çubuğu, marakas, boom whakers gibi ritim aletleri ile şarkılara eşlik edebilmelerini sağlamak*” olarak açıklamaktadır.

1 öğretmenin Ö2; “*Öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmek*” yanıtını verdiği görülmektedir.

Tablo 6. Çocukların Dil Gelişimlerine Etkisi

Alt Kategoriler	Öğretmen (n=41)	
	f	%
Dil gelişimlerine katkıda bulunmaktadır	18	43
Kelime dağarcığını geliştirmek	4	9
Kültürel aktarım sağlamak	1	2

Tablo 6’da öğretmenlerin, okulöncesi dönem müzik eğitiminde şarkıların önemine yönelik verdikleri yanıtların ortak özelliği doğrultusunda, “2. tema çocukların dil gelişimlerine etkisi” olarak belirlendiği görülmektedir.

“Şarkıların dil gelişimine katkısı” temasına yönelik olarak,

18 öğretmenin (Ö1, Ö2, Ö5, Ö6, Ö9, Ö10, Ö11, Ö13, Ö15, Ö17, Ö20, Ö24, Ö25, Ö28, Ö29, Ö30, Ö32, Ö37), şarkılar çocukların dil gelişimlerine katkıda bulunur yanıtını verdiği görülmektedir. Konuyu Ö2; “*Şarkılar, çocukların dil, hafıza ve dinleme becerilerini geliştirir*” olarak açıklarken, Ö5; “*Dil gelişimine çok katkı sağladığını düşünüyorum*” olarak belirtmiştir. (Ö32) ise bu konuda, “*Okulöncesi dönem müzik eğitiminde şarkılar çocukların dinlediğini anlama, yorumlama ve akıcı bir konuşmaya sahip olmalarını sağlar*” olarak düşüncelerini ifade etmektedir.

OKULÖNCESİ DÖNEM MÜZİK EĞİTİMİ DERSLERİNDE ÖĞRETMENLERİN SIKLIKLA
KULLANDIKLARI ŞARKILARIN BELİRLENMESİ

Bu konuda, 4 öğretmen (Ö10, Ö16, Ö20, Ö3), “*Şarkılar çocukların kelime dağarcığını geliştirir*” diye belirtirken, Ö10; “*Şarkılar dil gelişimine katkı sağlar ve kelime dağarcığını geliştirir*” olarak belirtmektedir.

1 öğretmenin ise Ö2; “*kültürel aktarım sağlar*” olarak belirttiği görülmektedir.

Tablo 7. Çocukların Bilişsel Gelişimlerine Etkisi

Alt Kategoriler	Öğretmen (n=41)	
	f	%
Öğrenmeyi eğlenceli hale getirmek	15	36
Öğrenmeyi pekiştirmek	9	21
Bilişsel olarak geliştirmek	9	21
Hafızalarını güçlendirmek	6	14

Tablo 7’de öğretmenlerin, okulöncesi dönem müzik eğitiminde şarkıların önemine yönelik verdikleri yanıtların ortak özelliği doğrultusunda, “3. tema çocukların bilişsel gelişimlerine etkisi” olarak belirlendiği görülmektedir.

“Çocukların bilişsel gelişimlerine etkisi” temasına yönelik olarak,

15 öğretmenin (Ö3, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö26, Ö29, Ö31, Ö34, Ö37, Ö38, Ö40, Ö41), “*şarkılar öğrenmeyi eğlenceli hale getirir*” yanıtını verdiği görülmektedir. Ö3; “*Müzikle öğrenme hem daha eğlenceli hem de daha kalıcı olmaktadır. Müzik olmazsa olmazımızdır. Çocukların ruhlarının, bedenlerinin, zihinlerinin gıdasıdır*” olarak açıklamaktadır. Aynı şekilde Ö22; “*Şarkılar hem eğitici hem de eğlencelidir*” olarak ifade etmektedir. Ö41; “*Çocuklar melodik ve hareketli, çok duyulu öğrenmeye daha sıcak bakıyorlar*” olarak düşüncelerini belirtmektedir.

9 öğretmenin (Ö3, Ö20, Ö22, Ö25, Ö26, Ö31, Ö34, Ö40, Ö41), “*şarkılar öğrenmeyi pekiştirir*” diye yanıtladığı görülmektedir. Bu konuda Ö3; “*Öğrenmeyi pekiştirmek, akılda kalıcılığı arttırmak adına şarkılar nitelikli birer eğitim materyalidir*” olarak ifade ederken, Ö26; “*Şarkılar yeni bir konunun öğretilmesinde kolaylık sağladığı gibi konuların pekiştirilmesinde de önemli rol oynar*” olarak belirtmektedir.

9 öğretmen (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö17, Ö18, Ö19, Ö33), “*Çocukları bilişsel olarak geliştirir*” olarak yanıtlarıyla, temanın adını oluşturdukları görülmektedir.

6 öğretmenin (Ö2, Ö3, Ö6, Ö16, Ö19, Ö35), “*hafızalarını güçlendirmek*” yanıtını verdiği görülmektedir. Bu konuda Ö16; “*Şarkılar, verilmek istenen belirlenen hedeflere kazanımların çocuğun seviyesine inerek verilmesini sağlayan, kavram öğretici, hafıza güçlendirici kolay öğrenim sağlar*” olarak belirtirken, Ö35; “*Dikkat, konsantrasyon, hafıza ve ifade etme becerilerini geliştirir*” olarak belirtmektedir.

Tablo 8. Çocukların Bedensel (Psiko Motor) Gelişimlerine Etkisi

Alt Kategoriler	Öğretmen (n=41)	
	f	%
Bedensel (psiko motor) olarak geliştirmek	10	24
Bedensel koordinasyon gerektiren hareketlerle şarkılara eşlik edebilme becerilerini sağlamak	7	36
Dikkat, beceri ve konsantrasyon becerilerini geliştirmek	6	14
Dinledikleri müziklere kontrollü uygun hareketler yapabilmelerini sağlamak	3	7

Tablo 8’de öğretmenlerin, okulöncesi dönem müzik eğitiminde şarkıların önemine yönelik verdikleri yanıtların ortak özelliği doğrultusunda, “4. tema çocukların bedensel (psikomotor) gelişimlerine etkisi” olarak belirlendiği görülmektedir.

“Çocukların bedensel (psikomotor) gelişimlerine etkisi” temasına yönelik olarak,

10 öğretmen (Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö11, Ö18, Ö19, Ö22, Ö24), temanın adını oluşturan “şarkılar çocukları bedensel (psiko motor) olarak geliştirir” yanıtını verdiği görülmektedir. Bu konuda Ö1; “*Bedensel koordinasyon gerektiren hareketlerle şarkılara eşlik etmeleri, denge ve ritim duygularının desteklenmesini sağlar*” olarak düşüncelerini ifade ederken Ö24; “*Müzik aleti kullanırken çocukların psikomotor alanda koordinasyon sağladıklarını düşünüyorum*” olarak belirtmektedir.

7 öğretmenin (Ö1, Ö3, Ö6, Ö18, Ö27, Ö29, Ö35), “bedensel koordinasyon gerektiren hareketlerle şarkılara eşlik edebilme becerilerini sağlar” diye belirtmektedir. Bu konuda (Ö3) “*Eğitimde şarkılar çocukların hem bedenlerini müziğe göre hareket ettirmelerine hem de zihinlerinde kelimeleri ritme göre seslendirmelerine destek olur*” olarak ifade ederken, Ö6; “*İşitsel algının gelişmesi ve istekleri doğrultusunda dans etme (beden koordinasyonu) sağlar*” müzik, dans ve bedeni kontrol etme bağlantısına değinmektedir.

6 öğretmenin (Ö2, Ö7, Ö28, Ö32, Ö40, Ö41), “dikkat, beceri ve konsantrasyon becerilerini geliştirmek” yanıtını verdiği görülmektedir. Bu konuda Ö2; “*Çocuklara dikkat beceri, konsantrasyon ve matematik becerileri gibi alanlarda çocuk şarkıları olumlu etkiler bırakır*” diye yanıtlarken Ö7; “*Hikâye öncesi dikkatlerini toplama açısından önemli bir yer tutar*” olarak belirtmektedir.

3 öğretmenin (Ö1, Ö6, Ö27) ise “dinledikleri müziklere kontrollü uygun hareketler yapabilmelerini sağlamak” yanıtını verdiği görülmektedir.

Tablo 9. Çocukların Sosyal ve Duygusal Gelişimlerine Etkisi

Alt Kategoriler	Öğretmen (n=41)	
	f	%
Şarkılar çocuğun rahatlamasını ve enerji atmalarını sağlamak	7	36
Duygu, düşünce ve ifadelerini geliştirmek	6	14
Sosyal becerilerini arttırmak	5	12
Çocuğun kendini doğru şekilde ifade etmesine yardımcı olmak	5	12
Hayal gücü ve yaratıcılıklarını geliştirmek	4	9
Özgüvenlerini geliştirmek	2	4
İletişim kurma yeteneklerini geliştirmek	1	2

Tablo 9’da, öğretmenlerin, okulöncesi dönem müzik eğitiminde şarkıların önemine yönelik verdikleri yanıtların ortak özelliği doğrultusunda, “5. tema çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerine etkisi” olarak belirlendiği görülmektedir.

“Şarkıların sosyal ve duygusal gelişimine katkısı” temasına yönelik olarak,

7 öğretmen (Ö2, Ö6, Ö13, Ö24, Ö27, Ö28, Ö30) “şarkılar, çocuğun rahatlamasını ve enerji atmalarını sağlar” yanıtını verdiği görülmektedir. Ö2; “*Şarkılar çocuğun rahatlamasını ve kendini doğru şekilde ifade etmesini sağlar*” olarak ifade ederken, başka bir bakış açısıyla Ö6; “*Bedenini müzik aleti olarak kullanarak enerji atmalarını sağlar*” olarak belirtmektedir.

6 öğretmenin (Ö2, Ö6, Ö27, Ö30, Ö35, Ö39), “çocukların duygu, düşünce ve ifadelerini geliştirir” yanıtını verdiği görülmektedir. Ö39; “*Çocuğun duygu durumuna destek olur ve farklı yönlerde kendini ifade etmesini sağlar*”

5 öğretmenin (Ö6, Ö11, Ö18, Ö22, Ö32), “Sosyal becerilerini arttırmak” olarak yanıtı ile temanın adını oluşturduğu görülmektedir. Ö32; “*Ritme ayak uydurabilme, grup ile şarkı söyleyerek sosyalleşmelerine katkı sağlar*” olarak ifade etmektedir.

5 öğretmenin (Ö2, Ö4, Ö8, Ö28, Ö36), “çocuğun kendini doğru şekilde ifade etmesine yardımcı olur” yanıtını verdiği görülmektedir. Bu konuyu Ö2; “*Çocukların duygu ve düşüncelerini daha kolay ve akıcı ifade etmelerini sağlar*” olarak ifade ederken Ö8, “*Sınıf içerisinde ya da evlerimizde çoğu zaman çocuklarımızın kendi uydurdıkları sözlerle şarkı söylediklerine tanıklık ediyoruz. Bu dönemde çocuklarımızın kendini ifade etme, duygularını yansıtma aracıdır şarkılar*” olarak belirtmektedir.

4 öğretmenin de (Ö24, Ö32, Ö33, Ö38), “çocukların hayal gücü ve yaratıcılıklarını geliştirmek” olarak yanıt verdiği görülmektedir. Ö38; “*Çocuklar şarkı söylerken mutlu ve etkin oluyorlar bazen şarkılara ritim ekleyerek güncellemek istiyorlar, yaratıcılıkları bu şekilde fırsat buluyor*” olarak ifade etmektedir.

2 öğretmen (Ö18, Ö30), “*Çocukların özgüvenlerini geliştirir*” yanıtını verirken, 1 öğretmenin ise (Ö4) “*Çocukların iletişim kurma yeteneklerini geliştirir*” yanıtını verdiği görülmektedir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmanın amacı doğrultusunda belirlenen alt problemlere ilişkin, 41 öğretmenle yapılan görüşmeler sonucunda, okulöncesi öğretmenlerinin, öğrencilerine 106 farklı şarkı çalıştırdıkları belirlenmiştir. Bu şarkıların içerik analizleri sonucunda, ilk beş şarkının “Kırmızı Balık”, “Heykel”, “Dinazor”, “Elma Kurdu” ve “Ceviz Adam” adlı şarkılar olduğu tespit edilmiştir. İlk beş şarkının ortak özellikleri incelendiğinde; Tümünün, eğlenceli, çocukların dikkatini çekecek ritim ve sözleri olduğu görülmüştür. Bu özelliklerin ilk beş şarkıda toplanması, okulöncesi öğretmenlerinin eğlenceli şarkılara derslerinde yer verdiklerini göstermektedir.

Bebeklik çağında zaman geçirmek ve belki de sadece eğlenmek amacı ile kullanılan müzik, okulöncesi dönemde artık bir eğitim materyalidir. Son yıllarda eğlenerek öğrenme, oyun ile öğrenme kavramlarının öne çıktığı eğitim modelleri sıklıkla eğitimciler tarafından dile getirilmektedir. Örneğin; Başer (2004), “Müziğin okulöncesi dönemde çocuk gelişimine katkısı” isimli çalışmada, çocuk için müzik ve oyunun önemi üzerinde durmuş, oyunun içerisine müziği, müziğin içerisine oyunu katarak çocuğun dilini anlayabilir ve ona ulaşabiliriz olarak belirtmektedir. Özellikle okulöncesi dönemde çocuklara eğlenerek kavramları öğretmek, bu noktada çocuk şarkılarını kullanmak eğitimciler tarafından sıklıkla kullanılmaktadır. Bu çalışmada, okulöncesi öğretmenlerinin çocuk şarkılarını kullanma neden ve eğilimleri belirlenerek, literatüre katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Araştırmada, şarkıların sözlerinin bedensel hareketlere uygun, etkinliğe yönelik olması öğretmenlerin çalıştırma nedenleri arasında yer almaktadır. Bu yaş etkinliklerinde parçalarda yapılan bedensel hareketler çocukların koordinasyon becerisinin gelişmesine yardımcı olur. Araştırmanın bu sonucunu destekler nitelikte olan Ayan ve Kaya (2016), “okulöncesinde müzik ve hareketin öğrenme üzerindeki etkisi” başlıklı çalışmada, deneysel yöntem kullanmıştır. Deney grubuna müzik ve hareketin etkin olarak kullanıldığı bir eğitim anlayışıyla, kontrol grubuna ise geleneksel eğitim yöntemleriyle müzik etkinlikleri uygulanmış, çalışmanın sonucunda, müzik ve hareketin kullanıldığı deney grubunun, pasif yöntemler kullanılan kontrol grubu sonuçlarına oranla daha başarılı olduğu saptanmıştır. Müzik derslerinde öğretilen şarkılar çocukların gelişim düzeylerine uygun, eğitici, hayal güçlerini geliştirebilir nitelikte olması önemli bir sonuç olarak tespit edilmiştir. Bunların yanı

sıra şarkıların akılda kalıcı, kolay ezberlenebilir olması da çocukların dil gelişimine katkı sağlayacağı düşünülebilir. Hansen ve Bernstorff (2002) “müzik daha iyi matematik ve İngilizce öğrenilmesine yardım eder” görüşünü belirttikleri çalışmalarında, seslerin algılanması ve seslerin farkına varılması ile okuma becerilerinin geliştiğini söyleyerek, müzik öğretmenlerinin seçtiği şarkılarla öğrencilerin okuma becerilerine katkı sağlayabilir olarak ifade etmektedirler. Okulöncesi müzik eğitimi, çocukların müzikâl becerilerini ve ritim yeteneklerini geliştirmenin yanı sıra, diğer gelişim alanlarını da desteklediği ortaya koyan çalışmalar, bu araştırmanın sonuçlarını destekler niteliktedir (Aral ve ark., 2006; Gürgen, 2006; Karşal, 2004; Kuşcu, 2010; Modiri, 2010; Öziskender, 2011; Sökezoğlu, 2010).

Araştırmada, öğretmenlerin yanıtları doğrultusunda tespit edilen, ilk beş şarkıya internet yoluyla erişilebilmekte, video içeriği ve görseli bulunmakta olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin, şarkıların farklı ritim ve ezgilere yer vermesinin gerekliliği, ritim duygularını geliştirebilir ve çocukların müziksel gelişimine yardımcı olması gibi konularda birleştikleri sonucuna ulaşılmıştır. Gül (2012) çalışmasında, okulöncesi öğretmenlerinin müzik derslerinde, etkili ve verimli dersler işleyebilmeleri ve okulöncesi müzik eğitimine yönelik şarkı dağarcığı oluşturmaları amacıyla belirlediği deney-kontrol grubuna, 12 hafta boyunca hazırladığı şarkı dağarcığını çalıştırmış ve öğretmenlere anket uygulamıştır. Sonucunda, kendi hazırladığı şarkı dağarcığının 6 yaş grubu öğrencilerin müziksel gelişimleri üzerine olumlu etkileri olduğunu belirtmiştir. Riggs (2022), çocuklara erken yaşta şarkı öğretiminin ve sevdirilmesinin önemi vurguladığı çalışmasında, çocuklara sekiz hafta boyunca doğal şarkı söyleme yöntemiyle şarkılar öğretmek çocukların ses gelişimlerini incelemiştir. Çalışmanın sonucunda şarkı öğretiminin çocukların uyum, ritim, ses ve nefes almalarına olumlu katkılarda bulunduğunu tespit etmiştir.

Okulöncesi eğitim döneminde, öğretmen çocuk şarkılarını eğitim sürecine dahil eder. Bu noktada, öğretim materyali olarak kullanılan çocuk şarkılarının planlanması büyük önem taşır. Örneğin; okulöncesi eğitimin ilk yıllarında dil gelişim sorunu yaşayan öğrencilere, çocuk şarkılarının büyük etkileri vardır. Okulöncesi eğitim döneminde, dil gelişim süreci devam eder, kullanılan şarkılardaki sözler kalıcı olarak kelime dağarcığına eklenir. Bu yönüyle çocuk şarkıları, çocukların sözcük sayısını artmasını sağlar. Lawson-Adams, Dickinson ve Donner (2022) çalışmalarında, şarkı öğretiminin okul öncesi dönem çocuklarının dil gelişimi ve kelime dağarcığı için çok önemli katkıları olduğunu belirtmektedir. Bu noktada, öğretmen öğrencilerinin hecelemelerine, taklit yapmalarına ve birlikte şarkı söyleme alışkanlığı kazanmalarına dikkat ederse, sınıfta şarkı söyleme alışkanlığı her öğrencide gelişebilir. Öğrenciler, rol model aldıkları öğretmenlerini taklit edeceklerdir. Bu noktada, öğretmenin artikülasyonu, şarkı söyleme biçimi ve öğrenciler ile şarkı söyleme esnasındaki mimik ve hareketleri yoluyla kurduğu bağ, öğrenme ortamının başarısını yükseltir. Öğretmenlerin, eğitim yılı içerisinde uyguladıkları bir plan vardır. Bu plan doğrultusunda hareket eden öğretmenler, çocuk şarkılarını bu planlarına dahil ederler. Örneğin; o günün matematik konusu, sayı saymak ise o günkü etkinlikte kullanılan “Sayılar” şarkısı, öğrenmenin pekişmesini sağlayacaktır. Bütün bu bilgiler ışığında öğretmenin derste ki planı ve uygulama biçimi, dersin etkinliğini artıracaktır düşünülmektedir.

Şarkılar, okulöncesi müzik eğitiminde atılan tohumlardır diye düşünürsek, devamında ilkökul, ortaöğretim ve hatta yükseköğretimde şarkıların yardımcı ders materyali olarak kullanılması ve öğrenmeye etkisi, müzik alanında pek çok araştırmaya konu olmuştur. Bu konular üzerine yapılan çalışmalarda; Rudd (2000) Eflatun müziği, matematiğin bir kolu olarak ifade eder bilgisinden yola çıkarak, müzik ve matematiğin arasında bir bağlantı olduğunu belirtmiştir. Müziğin matematik öğrenimine olumlu etkisini açıklayan pek çok çalışma bulunmaktadır. Rabkin ve Redmond (2006) müziğin öğrencilerin başarılarını attırmaya önemli bir etkisi olduğunu belirtirken matematik eğitimcilerinin yeni metotların yanı

sıra matematik dersinde müzik eğitimini ciddi şekilde kullanmalarının önemini vurgulamıştır. Elterman (1983) Yükseköğretimde sosyoloji dersinde popüler şarkılarının öğrenme materyali olarak kullanılmasıyla, öğrencilerin öğrenmelerine etkisini araştırmış ve sonuç olarak öğrenme amaçlarına uygun olarak iyi seçilmiş bir şarkının öğrencilerin öğrenme düzeylerini etkilediğini belirtmiştir. Kahraman (2019) çalışmasında, Müziğin ve şarkıların yabancı dil öğretiminde sınıf içerisinde bir ders materyali olarak, olumlu duygu uyandırma etkisi sayesinde öğrenme stresini azaltmakta, stres seviyesi azalan dolayısıyla korkusu ve gerginliği azalan bir öğrencinin yabancı dil derslerinde daha etkili bir öğrenme süreci geçireceği vurgulanmaktadır.

Okulöncesi dönemde müzik eğitimi, çocukların bedensel, duygusal, gelişim açısından önemli bir rol oynadığı noktasında, okulöncesi öğretmenlerinin lisans eğitiminde aldıkları müzik eğitiminin yeterli olup olmadığı sorusu akla gelmektedir. Bu soru başka çalışmalara konu olabilecek niteliktedir. Kabataş (2017) çalışmasında, okulöncesi öğretmenlerinin müzik eğitimi alanında çocuklara yetersiz kalmaları durumunda, çocuğun motor, algısal, sosyal, duygusal, bilişsel ve dil gelişimi yönünden eğitimin bir ayağının eksik kalacağını belirtmektedir. Müzik eğitimi yoluyla okulöncesi dönem çocukların bilişsel, duyuşsal ve sosyal yönleri gelişmekte, çocuklar bir sonraki döneme etkin olarak hazırlanmaktadır.

4.1. Öneriler

Bu noktalardan hareketle aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

1. Okulöncesi eğitimi müzik derslerinde kullanılmak üzere şarkı dağarcığı kitaplarının sayıları artırılabilir.
2. Okulöncesi öğretmenlerinin ritim çalışmaları üzerinde yoğunlaşmaları müzik çalışmalarını zenginleştirebilir.
3. Okulöncesi eğitim kurumlarına belirli zaman aralıkları ile müzik öğretmenlerinin gelmeleri ve okulöncesi öğretmenlerle birlikte çalışma fırsatı yakalamaları sağlanarak eğitim zenginleştirilebilir.
4. Okulöncesi öğretmenlerine müzik eğitimi ve şarkıların önemine ilişkin eğitici seminerler düzenlenebilir.
5. Bu araştırmanın konusu farklı illerde uygulanıp, değerlendirilip karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Aral, N., Akyol, A. K. ve Sığırtmaç, A. (2006). Beş-altı yaş grubundaki çocukların yaratıcılıkları üzerinde orff öğretilerine dayalı müzik eğitiminin etkisinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(159), 1-9. <https://dergipark.org.tr/en/pub/esosder/issue/6129/82196>
- Ayan, B. E. ve Kaya, S. (2016). Okulöncesinde müzik ve hareketin öğrenme üzerindeki etkisi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 463-480. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/225263>
- Başer, F. A. (2014). Müziğin okulöncesi dönemde çocuk gelişimine katkısı. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 1-10. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/115743>
- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative inquiry and research design: choosing among the five traditions*. Sage publications.
- Çatalbaş, M. (2018). Okulöncesi eğitim programındaki karakter eğitiminin incelenmesi ve okulöncesi öğretmenlerinin karakter eğitimi hakkındaki görüşleri. Yayınlanmamış

- Yüksek Lisans tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Elterman, H. (1983). Using popular songs to teach sociology. *Teaching Sociology*, 10(4). 529-538. https://www.jstor.org/stable/1317300#metadata_info_tab_contents
- Gourvenec, L. (2017). *Paroles et musique: le français par la chanson*. Vanves. Hachette
- Gül, G. (2012). Okulöncesi altı yaş çocukları için oluşturulan şarkı dağarcığının müziksel gelişim düzeylerine etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Gürgen, E. (2006). Müzik eğitiminde yaratıcılığı geliştiren yöntem ve yaklaşımlar. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(12), 81-93. <https://search.trdizin.gov.tr/yayin/detay/73113/>
- Hansen, D., & Bernstorf, E. (2002). Linking Music Instruction to Reading Instruction. *Music Educators Journal*, 88 (5). 17-21. <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.2307/3399821>
- Kabataş, M. (2017). Çocuğun motor, algısal, sosyal, duygusal, bilişsel ve dil gelişimi dönemlerinde müziğin önemi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(11), 192-202. <https://dergipark.org.tr/en/pub/inesj/issue/40052/476400>
- Kahraman, H. (2019). Şarkı ve müziğin yabancı dil öğretiminde yeri ve önemi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayınevi.
- Karşal, E. (2004). *Okulöncesi dönemi çocuklarda müzik yeteneği ve matematik yeteneği ilişkisi ve müzik eğitiminin matematik performansı üzerine etkileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kömür, Ş., Saraç, G. ve Şeker, H. (2005). Şarkılarla İngilizce öğretimi (Muğla örneği). *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (15), 109-120. <https://dergipark.org.tr/en/pub/musbed/issue/23525/250671>
- Kuşcu, Ö. (2010). *Orff-Schulwerk yaklaşımı ile yapılan müzik etkinliklerinin okulöncesi dönemdeki çocuklarının dikkat becerilerine etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Lawson-Adams, J., Dickinson, D. K., ve Donner, J. K. (2022). Sing it or speak it?: the effects of sung and rhythmically spoken songs on preschool children's word learning. *Early Childhood Research Quarterly*, 58, 87-102.
- Modiri, I. G. (2010). Okulöncesinde müzik aracılığı ile yabancı dil öğretimi. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23 (2), 505-516. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/uefad/issue/16692/173495>
- Öziskender, G. (2011). *Orff yaklaşımı ile yapılan okulöncesi müzik eğitiminin öğrencilerin sosyal gelişimine etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Patton, M. Q. (1987). *How to use qualitative methods in evaluation*. Newbury Park, CA: Sage.
- Rabkin, N. ve Redmond, R. (2006). The arts make a difference. *Educational Leadership*, 63(5). 60-64.

- Riggs, K. R. (2022). *Teaching children to sing: an eight-week study*. A Masters Thesis, Liberty University
- Rudd, S. W. (2000). *Music as an exemplar of mathematics: implications for integrating math with music education*. Unpublished Phd. Thesis. Claremont Graduate University.
- Sökezoğlu, D. (2010). Ritim, hareket ve şarkı öğretimi temelli müzik eğitiminin 7- 11 yaş grubu çocuk yuvası öğrencilerinin sosyal gelişimleri üzerine etkisi (Afyonkarahisar örneği). *Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 161-181.
<https://acikerisim.aku.edu.tr/xmlui/handle/11630/3838>
- Töreyn, M. (2021). Herkese yönelik ses eğitimi. İstanbul Türk Müziği Konseyi.
<https://ses-egitimi.com/upload/2/istanbul-turk-muzigi-konseyi-1-pptx.pdf>
- Uçan, A. (1994). *Müzik eğitiminde kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar*. Müzik Ansiklopedisi Yayın Evi.
- Yeşilyaprak, B. (2013). *Gelişim ve öğrenme psikolojisi*. Pegem A Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınları.